

ligvis, at charteret på nuværende tidspunkt bevarer det nuværende indhold og karakter af at være en politisk erklæring.

Men der skal ikke herske nogen tvivl om, at vi i CD også gerne vil arbejde på, at charteret bliver en del af en grundlæggende traktat efter Nice, ved at vi gerne vil arbejde for en klarere arbejdsdeling og et enklere traktatgrundlag, f.eks. som De Konservative var inde på, altså en opdeling af EU's traktatgrundlag i én del, der vedrører struktur og borgernes grundlæggende rettigheder, og en anden del, der vedrører de mere tekniske forhold ved EU-samarbejdet.

Men vi kan altså støtte det her forslag til vedtagelse, som vi selv er med i.

Elisabeth Arnold (RV):

Det persongalleri, der har arbejdet med det, der er resultatet nu, som vi diskuterer i dag – charteret for grundlæggende rettigheder – er en lidt usædvanlig sammensætning i EU-sammenhæng, nemlig repræsentanter for de 15 medlemslande, for Europa-Parlamentet og for regeringerne. Det er en ny konstruktion, men den har, efter alt hvad vi kan se, fungeret udmærket.

Når man læste de første referater fra de konferencer, der blev holdt, kunne man godt blive bekymret, fordi diskussionen så ud til at stritte i alle retninger, og alle mulige emner blev lagt på bordet. Det var svært at finde ud af, hvilken retning diskussionen ville tage, og hvordan resultatet ville blive til sidst.

Men jeg må sige, at der har været gode og fornuftige folk i forbindelse med arbejdet, som har fundet ud af, hvad kernen skulle være, og jeg synes, at det endelige resultat er blevet godt. Den tekst, der ligger foran os, må i hvert fald siges at være lettilgængelig. Den er letlæst, den er mundret – når man skal læse det, kan det ikke være mundret, så må det være øjeret. Der er ikke mange vanskelige juridiske ord i den, og den er også moderne.

Der er taget ting med, som af gode grunde ikke kunne være med i den europæiske menneskerettighedskonvention, som f.eks., hvordan vi forholder os til menneskers deltagelse i biomedicinske forsøg, hvordan vi forholder os til de nye bioteknologier. Også andre ting, som er af forholdsvis ny dato på den tekniske front, er taget med i charteret, også f.eks., at enhver har ret til at få respekt ikke blot for sit privatliv og for sit hjem, men også for sin kommunikation. Det handler jo også om Internettet og den IT-udvikling, der har været i de senere år.

Så jeg synes, det er blevet et moderne dokument, samtidig med at det holder de klassiske frihedsrettigheder og de klassiske borgerrettigheder fint i hævd.

I Det Radikale Venstre siger vi ja til udbredelse af menneskerettighederne på alle niveauer og i alle lande, og vi siger ja til, at vi får håndhævelse af menneskerettighederne over for alle borgere, som er omfattet af de forskellige konventioner. Men vi vil helst undgå en rivalisering mellem de forskellige domstole eller de forskellige organer, som fortolker menneskerettighederne.

Jeg synes, at det i dette tilfælde er løst på en forbillig måde, og jeg synes, det er meget betryggende, at de repræsentanter fra Europarådet, som har deltaget i forhandlingerne her, har erklæret sig tilfredse med resultatet.

I forvejen har vi jo den lidt absurde diskussion om, hvis rettigheder der er bedst; om det er FN's rettigheder, Europarådets rettigheder, den danske grundlovs rettigheder eller EU-charteret, som præsenterer de bedste rettigheder.

Vi siger fra Det Radikale Venstres side tak til dem alle sammen. Vi ønsker ikke at være dem foruden. Vi må så se, om vi kan finde ud af, at de forskellige domstole ikke begynder at træde hinanden over tæerne, men det er der tilsyneladende taget højde for her, og det skal i hvert fald ikke ske i dette tilfælde.

Vi har jo i forvejen FN's Menneskerettighedskommission, som kommer med påbud eller med løftet pegefinger over for de enkelte medlemslande om, hvorvidt de overtræder nogle ting i FN's menneskerettighedserklæring. Det er ikke det samme som en Menneskerettighedsdomstol, men det snerper alligevel derhenad.

Det vigtigste her er at sige, at charteret tydeliggør, at EU-samarbejdet ikke udelukkende handler om penge og handel. Det handler også om nogle værdier, som har rødder mere end 200 år tilbage i tiden, og der er ingen grund til at tro, at disse værdier faktisk er fuldstændig uangribelige. Der er af og til bevægelser i både Europa og i andre lande – også i USA – som knytter sig til disse værdier, og man glemmer måske efterhånden, hvad det egentlig handlede om alt sammen.

Frihed, lighed og solidaritet er overskriften i charteret, og det er værd at lægge mærke til, at begrebet solidaritet – eller det, som det var under den franske revolution: broderskab – jo nogenlunde er glemt i den amerikanske forfatning, hvor man lægger hovedvægten på frihed og lighed, men måske har glemt den gensidige solida-